

Bozgurtlaryň ölümi -21/ romanyň dowamy

Category: Kitapcy,Taryhy proza

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Bozgurtlaryň ölümi -21/ romanyň dowamy Bölüm 2.06 – ELÇİLER

Böğü Alp, Yumru ve atlarla kağanın otağına yaklaştığı sırada çevresinde bir canlılık olduğunu sezdi. Gözleriyle ulaklar başı Börü Tarkan'ı arıyordu. Aksi gibi gözlerine Börü Tarkan'dan başka herkes ilişiyordu. Biraz ilerde Tunga Tigin'i görür gibi oldu. Sonra yine ileriye doğru bakınırken Börü Tarkan'ın kendi önünde dikildiğini gördü:

– Böğü Alp! Şurada duracaksınız. Işbara Alp'ın yanında... Kağan sizi gözden geçirecek.

Binbaşı Işbara Alp atının üstünde kımıldamadan duruyordu. Ardında, yine at üstünde, eski at uşağı Çalığın oğlu olan, şimdiki at uşağı Gümüş vardı. Gümüş'ün ardında Onbaşı Yamtar'la Onbaşı Sançar duruyorlardı. Beş er, onbaşılardan arkasında yer almışlardı. Bunların gerisinde de yüklü atlar sıralanmıştı. Işbara Alp'ın ilerisinde, kağan otağına daha yakın olan bir yerde Tunga Tigin at üzerinde duruyordu. Ardında iki at uşağı, onların arkasında da dört onbaşı ile on er vardı. Yedek atları da epey çoktu. Yüzbaşı Böğü Alp daha beride, Tunga Tigin ve Işbara Alp'la aynı hizada durdu. Yumru atlarla arkasında yer almıştı.

Üç elçinin karşısında kağanın çerilerinden kırk kadar er yer almışlardı. Çok beklemediler. Keskin bir boru sesi havayı cınlatırken kağan otağının kapıları açıldı. Kağan gözüktü. O anda elçiler ve erleri ile karşılarında duran çeriler atlarından inerek yere diz vurup kağanı selâmladılar.

Kağanın ardından Kür Şad ile bir beğ ve Şen-king geliyordu. Otağın kapısına en yakın Tunga Tigin olduğu için kağan ilk

önce onun önünde durdu. Keskin bakışlarla Tegin'i ve ardındaki erleri süzdü, Tunga Tigin'i zaten Ötüken'de herkes biliyordu. Ardındaki erlerin de durumunu ve kılığını beğenmişti. Bunlar batı kağanının katında kendi yüzünü ak edecek kişilerdi. Birinci elçiye söz etti:

– Tunga Tigin!

– Buyur kağan!

– Bu bitiği batı kağanına vereceksin. Sana söylediğim şeyleri de onunla konuşup dediklerimi yapacaksın.

– Buyruk senindir.

Tunga Tigin, kağanının uzattığı bitiği aldı.

– Batı kağanına verecek ne armağanın var?

Bu soru üzerine birdenbire Böğü Alp'in kaşları çatıldı. Fakat hemen yüzü düzelerek gözlerinin sevinçle parladığı görüldü. Tunga Tigin batı kağanına vereceği armağanları sayıyordu:

– Altın kakmalı bir kılıçla dört avcı doğan götürüyorum. İki top da Çin ipeği var.

– İyi. Bir dileğin var mı?

– Dileğim sağlığındır!

Kağan biraz yürüyerek Işbara Alp'in önünde durdu. Onu ve erlerini gözden geçirdi:

– Işbara Alp!

– Buyur Kağan!

– Batı kağanına götürecek ne armağanın var?

– Altın işlemeli bir kemerle gümüş kakmalı bir bıçak, bir de ak doğan götürüyorum.

– İyi. Erlerin arasında iyi kılıççı, keskin nişancı, yavuz binici, güçlü güreşçi var mı?

– Var kağan.

Kağan gerideki erlere ve onbaşılara bakıyordu. Gözleri Yamtar’a takılmıştı. Eliyle onu gösterip yine söze başladı:

– Şu onbaşığı gözüm ısıırıyor. Güreşçi midir?

– Evet Kağan!

– Kağanlık şenliğinde yenilmişti. Batı kağanının önünde de yenilmesin.

– O zaman açlıktan yenilmişti. Şimdi aç değildir.

– Bir dileğin var mı?

– Dileğim sağlığındır.

Kağan, birkaç adım daha atarak Yüzbaşı Böğü alp’ı bir tek at uşağı ile görünce kaşlarını çatı:

– Yüzbaşı Böğü Alp! Bir erle mi gidiyorsun?

– Evet Kağan!

Kağanın sesi dikleşt:

– Batı kağanının yanında doğu kağanının ününü böyle mi koruyacaksın?

– Kağanın ününü yüceltmek için böyle gidiyorum.

Kağan öfkeyle baktı:

– Bunu anlamadım!

– Yanıma başka erler de alsaydım doyurup giydiremezdim.

– Sana bir kese yollamıştım. Almadın mı?

– Aldım kağan! Bütün bu hazırlıklar o kese ile yapıldı, çünkü hiçbir şeyimiz yoktu.

– Hiçbir şeyin neden yoktu? Çin akınından yeni döndük. Sen bir şey yağmalamadın mı?

– Hayır kağan!

Kağan bir duraksadı. Öfkesini yenmeğe çalışıyordu. Sordu:

– Neden yağmalamadın?

– Biz geride kalmıştık. Yağmaya yetişemedik.

– Nasıl olur? Sen kimin buyruğunda idin?

– Çinli konuğun buyruğunda idim.

– Konuk mu? O artık konuk değil. Onun tümenbaşı olduğunu bilmiyor musun?

– Bilmiyordum kağan!

Kağan, Şen-king'e döndü:

– Sen bir şey yağmalamadın mı?

Şen-king Böğü Alp'a kötü kötü bakarak cevap verdi:

– Bu yüzbaşı yağma için buyruk verdiğim halde yağmalamadı. O zaman da böyle dikbaşlılık etti.

– Öyle mi Böğü Alp?

– Yalandır kağan! Yağma kılıç hakkı olur. Kür Şad yağmaladığı malın bir takımını acıyarak bize bırakmıştı. Biz kendimiz kimseyi vurup malını almadık. Biz bu akında yağının yüzünü görmedik.

“Yalan” sözü Şen-king'in yüzünde tokat gibi patlamıştı. Kür Şad, kağana “Bu yüzbaşı doğru söylüyor” diyince bu tokat bir kırbaç olmuştu. Şimdi kendisi de Kür Şad gibi bir tümenbaşı

idi. Fakat susmayı daha doğru buldu.

Kağan öfkesini yenmeğe uğraşarak Böğü Alp'a sordu:

– Batı kağanının katında ok atılsa kim atacak?

– Ben atacağım.

– Kılıç oyunu olsa?

– Ben oynıyacağım.

– At yarıştıırılsa?

– Ben yarışacağım.

– Güreş yapılsa?

– Ben güreşeceğim.

– Böyle yavuz bahadırsın da neden senin adını şimdiye değin işitmedim?

– Taş yerinde ağırdır kağan!

– Batı kağanına götürecek armağanın var mı?

– Var kağan!

– Nedir?

– Bir ok!

– Batı kağanına götürmek için bu yaman bir ok olmalı.

– Evet kağan! Bu okla bir Çinli beni gezlemişti. Tulgamın alnına vurup bana değmedi. Sonra ben bu okla on dört Çinliyi okladım. Hepsinin de tulgası delindi, ok alınlarından içeri girdi; beyinleri patladı.

– Armağan olmak için bu kadarı yeter mi?

– Yetmez kağan. Bu ok Çin'de yapılmıştır. Üzerine yapıldığı

yılın, günün tarihini atmışlar. Yüz yıllık bir ok. Bu kadar eski bir ok görülmemiştir.

– Peki. Bir dileğin var mı?

– Dileğim sağlığındır.

Elçileri gözden geçirme işi bitince kağan geriye döndü. Otağının kapısı önünde atına bindi. Kür Şad ve ötekiler de atlanarak kağanın ardında durdular. Borular, davullar çalmağa başlamıştı.

Elçiler artık yola çıkıyorlardı. İlk önce birinci elçi Tunga Tigin, arkasında kendi erleri olduğu halde geçti. Kılıçlarını çekmişlerdi. Kağanın önünden geçerken kılıçlarını eğerek onu selâmlıyorlardı. Sonra ikinci elçi İşbara Alp ve erleri geçti. En geride de üçüncü elçi Böğü Alp ve at uşağı Yumru geliyordu. Yumru'nun sevimli ve güleç yüzü kağanı yumuşattı. Elçi alayı, kağanın önünden birkaç yüz adım açıldıktan sonra atlar mahmuzlandı. Hızlanan atların nallarından kalkan tozlar havaya yükseldi. Atlılar ufukta küçüldüler. Biraz sonra görünmez oldular. Taryhy proza